

บทคัดย่อ

สายชล ใสสวนศรี : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านปากกล้วย

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ ศิลกุล และอาจารย์พงษ์ศัมิตร โพธิ์กลาง, 194 หน้า

ISBN...

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านปากกล้วย ตำบลวังกะทะ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 ราย คือ คณะกรรมการกองทุน 15 ราย สมาชิกกองทุนฯ 20 ราย ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกฯ 5 ราย ผู้นำกลุ่ม ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส จำนวน 7 ราย ข้าราชการเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 5 ราย หมู่บ้านปากกล้วยมีจำนวนประชากร 227 คน 53 ครัวเรือน กองทุนหมู่บ้านปากกล้วย ตั้งเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2544 ได้รับเงินโอน 1 ล้านบาทเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545 อนุมัติเงินล้านเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 โดยบัญชีเงินฝากธนาคารออมสิน สาขาปากช่อง หมายเลขบัญชีกองทุนหมู่บ้านปากกล้วย 1 ล้านบาท คือ 06-4303-20-081812-4 ปัจจุบันมีสมาชิกกองทุน 59 คน เงินออมจากสมาชิกมีจำนวน 6,352.96 บาท เงินกองทุน 1 ล้านบาท ปัจจุบันเหลือ 31,000 บาท ปล่อยให้กู้ 3 ครั้ง จำนวน 50 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 969,000 บาท ครั้งที่ 1 อนุมัติ 49 ราย เป็นเงิน 900,000 บาท เพื่อประกอบอาชีพทำไร่ข้าวโพด 28 ราย จำนวน 508,000 บาท เลี้ยงสุกร 1 ราย จำนวน 18,000 บาท เลี้ยงโคนม 20 ราย จำนวน 374,000 บาท อนุมัติครั้งที่ 2 จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 15,000 บาท เพื่อทำไร่ข้าวโพด อนุมัติครั้งที่ 3 จำนวน 18 ราย ๆ ละ 3,000 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 54,000 บาท (กู้ฉุกเฉิน) เพื่อนำไปทำการเกษตร 16 ราย จำนวน 480,000 บาท และค้าขาย 2 ราย จำนวน 6,000 บาท ระยะเวลาในการใช้คืน 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี สำหรับการกู้ฉุกเฉินมีกำหนดระยะเวลาในการใช้คืน 3 เดือน ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากกล้วย มีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารจัดการกองทุนฯ คณะกรรมการยังขาดความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการอยู่มากโดยเฉพาะในเรื่องของการจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบัน การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเองของสมาชิกหมู่บ้านปากกล้วย ยังไม่มีการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ มีแต่การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากกล้วย พบว่า ยังไม่มีการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพภายในหมู่บ้านเพราะในอดีตเคยประสบความล้มเหลวมาก่อน การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน กองทุนหมู่บ้านปากกล้วยยังไม่มี

ศักยภาพและความเข้มแข็งมากขึ้นเพราะยังขาดโอกาสในการหาความรู้เพิ่ม ความเข้มแข็งที่เห็นได้ชัดก็จะเป็นในเรื่องของความสามัคคี ความซื่อสัตย์

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ ควรขยายวงเงินให้กับสมาชิกกองทุนฯ รายบุคคลให้มากกว่าเดิม เพื่อว่า จะนำไปใช้จ่ายในการดำเนินกิจการที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ทั้งนี้จะต้องพิจารณาจากโครงการวัตถุประสงค์ และความเป็นไปได้ของโครงการที่ขอู้และควรขยายระยะเวลาในการชำระหนี้ สำหรับโครงการที่เห็นผลช้า ส่วนในเรื่องของการบริหารจัดการกองทุน คณะกรรมการกองทุนฯ ควรมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง และควรจัดบันทึกการประชุมทุกครั้ง ควรมีการจัดทำแผนชุมชนไว้เป็นกรอบในการทำงาน ควรจัดวางระบบบัญชีให้มีความโปร่งใสและเป็นปัจจุบัน ระยะเวลาควรมีค่าตอบแทนให้คณะกรรมการกองทุนฯ และการจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงโครงการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและทรัพยากรท้องถิ่น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการค้นคว้าวิจัยควรที่จะมีการศึกษาแนวทางในการลดปัญหาหนี้สินค้างชำระของสมาชิกกองทุนฯ ไม่ว่าจะเป็นหนี้ในระบบหรือหนี้นอกระบบ ซึ่งนับวันจะพอกพูนขึ้น และจะเป็นปัญหาต่อไปถ้าไม่มีการแก้ไข

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....